

Nr 1097

**WARUNKI TECHNICZNE MATERIAŁÓW WOJSKOWYCH
SPODNIE SUKIENNE LOTNICTWA**

Nr 1097

Arch.
28249¹³

WARUNKI TECHNICZNE MATERIAŁÓW WOJSKOWYCH

Spodnie sukienne lotnictwa

S p i s r z e c z y

Paragraf

Ogólny opis	1
Wymiary i ciężar	2
Materiał	3
Wykonanie	4
Opakowanie	5
Odbiór	6
Znakowanie	7
Przepisy i materiał pomocniczy	8
Moc obowiązująca warunków	9

1. OGÓLNY OPIS.

Spodnie sukienne lotnictwa, podszyte górą, podszewką, są dwuszwowe, gładkie, w stanie wysokie, swobodne w biodrach, siedzeniu i udach, a szerokie w kolanach i u dołu; w boczne szwy są wpuszczone dwie kieszenie, a z tyłu są naszyte na linii stanu dwa ściągacze oraz cztery przesuwki.

Ogólny wygląd spodni sukiennych lotnictwa przedstawia załączony rysunek.

2. WYMIARY i CIĘŻAR.

Spodnie sukienne lotnictwa powinny być wykonywane w ośmiu wielkościach w stosunku procentowym.

a/ dla szkół podoficerskich dla młodoletnich:

nr 1	12%
nr 2	24%
nr 3	32%
nr 4	22%
nr 5	8%
nr 6	2%

b/ dla podoficerów i szeregowców:

nr 3	12%
nr 4	24%
nr 5	32%
nr 6	22%
nr 7	8%
nr 8	2%

Wymiary i ciężar spodni sukiennych lotnictwa są ujęte w poniższych tabelach.

A. Wymiary

Liczba rysunku	Wyszczególnienie	W i e l k o ś ć							
		nr 1	nr 2	nr 3	nr 4	nr 5	nr 6	nr 7	nr 8
		c e n t y m e t r y							
1	Długość spodni z boku, mierzona od linii przyszycia paska	97	99	101	104	106	109	113	116
2	Długość spodni wzdłuż rozkrocza, mierzona od najgłębszego miejsca	70	72	74	76	78	80	83	86
3	Długość rozporka z przodu, mierzona od dziurki w pasku do rygielka	27	27	28	28	29	29	30	30
4	Długość przesuwek	6	6	6	6	6	6	6	6
5	Długość worków kieszeniowych, mierzona od przyszycia poniżej paska	30	30	30	30	31	32	32	32
6	Długość otworów kieszeniowych	16	16	17	17	17	18	18	18
7	Długość ściągaczy	16	16	17	17	17	18	18	18
8	Długość rozporka z tyłu	5	5	5	5	5	5	5	5
9	Odległość otworów kieszeniowych, mierzona od pasków	4	4	4	4	4	4	4	4
10	Odległość przesuwki z przodu od górnej krawędzi paska	5	5	5	5	5	5	5	5
11	Odległość przesuwek z boku od górnych krawędzi pasków	4	4	4	4	4	4	4	4
12	Odległość przesuwki z tyłu od górnych krawędzi pasków	6	6	6	6	6	6	6	6
13	Odległość dziurki w lewym pasku od górnej krawędzi	3	3	3	3	3	3	3	3

Licz- ba ry- sun- ku	Wyszczególnienie	W i e l k o ś ć							
		nr 1	nr 2	nr 3	nr 4	nr 5	nr 6	nr 7	nr 8
		c e n t y m e t r y							
14	Odległość dziurek w li- stewce i w pasku od pio- nowej krawędzi przednie- go rozporka	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
15	Szerokość w pasie, mie- rzona po linii przyszy- cia paska od pionowej krawędzi lewej listewki do rygielka z tyłu spod- ni	37	38	40	42	44	46	47	48
16	Szerokość w udzie	33	34	35	36	37	38	39	40
17	Szerokość w kolanie	24	25	26	27	28	29	30	31
18	Szerokość nogawic dołem	21	22	23	24	25	26	27	28
19	Szerokość pasków z przodu	6	6	6	6	6	6	6	6
20	Szerokość pasków z boku	5	5	5	5	5	5	5	5
21	Szerokość pasków z tyłu	4	4	4	4	4	4	4	4
22	Szerokość podszewki z przodu	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
23	Szerokość podszewki z boku	10	10	10	10	10	10	10	10
24	Szerokość podszewki z tyłu	12	12	12	12	12	12	12	12
25	Szerokość przesuwek	1	1	1	1	1	1	1	1
26	Szerokość kieszeni	18	18	18	18	19	19	19	19
27	Szerokość ściągaczy, mie- rzona w najszerszych miejscach	5	5	5	5	5	5	5	5
28	Szerokość ściągaczy, mie- rzona w miejscu przyszy- cia sprzączki	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
29	Szerokość prawej i lewej listewki rozporka	5	5	5	5	5	5	5	5

Od powyższych wymiarów są dopuszczalne odchylenia w granicach mniej lub więcej 2%.

B. Ciężar

Wyszczególnienie					Gramy
Spodnie sukienne lotnictwa nr 1					około 915
" " " nr 2					930
" " " nr 3					965
" " " nr 4					1005
" " " nr 5					1030
" " " nr 6					1090
" " " nr 7					1145
" " " nr 8					1235
Spodnie sukienne lotnictwa dla mało- letnich średnio					około 965
Spodnie sukienne lotnictwa dla podo- ficerów i szeregowców średnio					około 1040

3. MATERIAŁ.

Materiał, użyty do wykonywania spodni sukiennych lotnictwa, powinien odpowiadać następującym warunkom.

a/ Sukno powinno odpowiadać warunkom technicznym sukna na spodnie żołnierskie - nr 635 z tym, że barwa jego powinna być stalowoniebieska.

b/ Tkanina bawełniana na podszewkę i kieszenie powinna odpowiadać warunkom P.S.205-107, tab.2., pkt 7. /nr kat.444/ z tym, że barwa jej powinna być stalowoniebieska.

c/ Nici bawełniane, barwy czarnej lub stalowoniebieskiej, nr 30/3, do szycia spodni, maszynowego obszywania dziurek, wykonywania rygielków i przyszywania guzików, powinny odpowiadać warunkom P.S.205-107, tab.1. /nr kat.444/.

d/ Guziki do spodni powinny odpowiadać warunkom technicznym nr 689.

e/ Sprzączka do spodni powinna odpowiadać warunkom technicznym nr 693.

4. WYKONANIE.

Rozkrój i wykonanie spodni sukiennych lotnictwa powinny być zgodne z postanowieniami warunków technicznych nr 1054, niniejszych warunków, z rysunkiem, z szablonami oraz z zatwierdzonym wzorem, a w szczególności.

a/ Wykroje tylnych nogawek należy złączyć u góry i w rozkroczu z wykrojami klinów szwami zwykłymi, rozszytymi, przy czym kliny w rozkroczu powinny być używane tylko w miarę potrzeby, wynikającej z rozkroju. Następnie od górnych krawędzi w dół, bliżej bocznych krawędzi wykrojów tylnych nogawek, należy wykonać szwami zwykłymi, rozszytymi zaszywki /rybki/, około 12 cm długie.

b/ Do bocznych wykrojów tylnych nogawek powinny być przyszyte w miejscach kieszeni szwami zwykłymi, rozszytymi obsadzenia kieszeniowe.

Do bocznych krawędzi wykrojów przednich nogawek należy w miejscach kieszeni przyszyć szwami zwykłymi, wywróconymi i przeszytymi obsadzenia kieszeniowe wraz z wykrojami worków kieszeniowych, po czym nogawki powinny być przeszyte powtórnie na wskroś przez worki i obsadzenia wzdłuż górnych i dolnych krawędzi prosto na szerokości około 2 cm, a wzdłuż bocznych krawędzi w ząb na szerokości około 3 cm, mierząc środkiem od wywróconych krawędzi.

Wykroje worków kieszeniowych należy złożyć na połowę wzdłuż długości w ten sposób, aby ich zagięte krawędzie były zwrócone ku przodowi, a górne, odcięte krawędzie sięgały poza linie przyszycia pasków. Odcięte krawędzie wierzchnich części wykrojów worków powinny być na długości obsadzeń zawinięte do wewnątrz i przeszyte na wskroś przez tylne nogawki, tak aby zawinięte krawędzie worków kieszeniowych zakrywały całkowicie szwy, łączące obsadzenia z tylnymi nogawkami. Następnie wolne, podłużne krawędzie tylnych obsadzeń należy zawinąć do wewnątrz i obsadzenia przyszyć na wskroś przez wierzchnie części worków kieszeniowych, przy czym przyszycia te powinny być wykonane w odległości 0,1-0,2 cm od zawiniętych krawędzi obsadzeń.

Worki kieszeniowe należy złączyć wzdłuż dolnych, owalnych i bocznych krawędzi, aż do dolnych zakończeń otworów kieszeniowych, szwami zwykłymi, wywróconymi i przeszytymi. Otwory kieszeniowe powinny być wzmocnione u góry i u dołu silnymi, na wskroś wykonanymi rygielkami, około 1 cm długimi, tak aby nie wystawały poza przedłożone krawędzie przednich nogawek.

Worki kieszeniowe mogą składać się z dwu równych części, złączonych ze sobą szwami zwykłymi, wywróconymi i przeszytymi.

c/ Do przednich nogawek należy przyszyć w rozkroczu wzmocnienie /siodełka/ z tkaniny jak na podszewkę. Owalne krawędzie wzmocnień powinny być zawinięte do wewnątrz i przyszyte do nogawek ręcznie ścięciem okrętkowym, tak aby po prawej stronie nogawek ścięgi nie były widoczne.

d/ Po wykończeniu w ten sposób tylnych i przednich nogawek, obydwie nogawki powinny być złączone ze sobą, począwszy od górnych krawędzi do górnych nacięć otworów kieszeniowych i od dolnych nacięć otworów kieszeniowych do dolnych krawędzi, szwami zwykłymi, przełożonymi i przeszytymi w odległości, 0,2-0,3 cm od przełożonych krawędzi.

e/ Do lewej nogawicy, po zakończeniu spodni paskiem, należy przyszyć w miejscu rozporka szwem zwykłym listewkę, wzmocnioną podszewką. Przed przyszyciem listewki, rozporek powinien być wzmocniony również podszewką, złączoną z rozporkiem szwem zwykłym, wywróconym i przeszytym w odległości 0,3-0,4 cm od wywróconej, sukiennej krawędzi, a w odległości 0,1-0,2 cm od wywróconej krawędzi podszewki.

Wykroje listewki i podszewki należy złączyć wzdłuż ich pionowych krawędzi szwem zwykłym, następnie wywrócić i przyszyć w odległości 0,3-0,4 cm od wywróconej krawędzi listewki, a w odległości 0,1-0,2 cm od wywróconej krawędzi podszewki.

Przed złączeniem listewki z nogawicą, należy wykonać w listewce poziomo cztery dziurki, 2 cm długie.

Tak wykonana listewka powinna być wzdłuż jej owalnej krawędzi przyszyta do nogawicy szwem zwykłym w ten sposób, aby podszewka listewki przylegała do podszewki rozporka. Po przyszyciu listewki, ewentualnie wystającą podszewkę wzdłuż owalnej krawędzi listewki należy obciąć i wraz z krawędzi listewki obrzucić ręcznie rzadkim ścięciem okrętkowym.

Do prawej nogawicy, po zakończeniu spodni paskiem, powinna być przyszyta szwem zwykłym, rozprasowanym listewka, na którą następnie z prawej strony należy nałożyć podszewkę i przyszyć ją szwem zwykłym wzdłuż dłuższej, owalnej i krótszej, górnej krawędzi, potem wywrócić, wolną krawędź podszewki zawinąć na 0,5 cm do wewnątrz i listewkę przyszyć wokoło po zewnętrznej stronie podszewki w odległości 0,2-0,3 cm od wywróconych krawędzi listewki oraz po nogawicy w odległości 0,2-0,3 cm od linii złączenia listewki z nogawicą.

Następnie nogawice powinny być złączone ze sobą od strony przyśrodkowej, począwszy od rozkrocza aż do dolnych krawędzi, szwami zwykłymi, rozprasowanymi, przeszytymi w odległości 1 cm od odciętych krawędzi.

f/ Tak wykonane nogawice należy złączyć ze sobą, począwszy od nacięcia rozporka przez siedzenie aż ku górze, szwem zwykłym, przełożonym i przeszytym w ten sposób, aby listewka lewa nakrywała listewkę prawą.

Rozporek z przodu spodni powinien być wzmocniony rygielkiem, około 1 cm długim, przy czym rygiel ten należy wykonać na wskroś przez wszystkie tkaniny na wysokości około 5 cm od szwu w rozkroczu, tak aby nie wystawał poza krawędź lewej listewki.

Dolne krawędzie nogawic powinny być zakończone od wewnątrz zawinięciami, 4 cm szerokimi i tasiemkami, 3 cm szerokimi, wzmacniającymi zawinięcia i zapobiegającymi wycieraniu się nogawic. Krawędzie tasiemek, skrojonych w całości z tkaniny jak na podszewkę, należy zawinąć do wewnątrz i tasiemki przyszyć od zewnątrz nogawic szwami zwykłymi, po czym nogawice zawinąć do wewnątrz w ten sposób, aby dolne krawędzie tasiemek były oddalone od dolnych, zawiniętych krawędzi nogawic o 0,2-0,3 cm.

Odcięte krawędzie zawinięć powinny być przyszyte do nogawic ręcznie ścięciem okrętkowym, przy czym przyszycia te należy tak wykonać, aby z prawej strony nogawic ścięgie nie były widoczne.

g/ Spodnie powinny być zakończone górą paskami, podszytymi podszewką, sięgającą z przodu nieco poza linię przyszycia lewej listewki i nieco poza krawędź podszewki prawej listewki.

Paski należy tak przyszyć, aby z tyłu był pozostawiony rozporek, który, po przyszyciu podszewki, powinien być wzmocniony dołem silnym, na wskroś wykonanym rygielkiem, około 1 cm długim.

Wykroje podszewki należy złączyć ze sobą po bokach szwami zwykłymi, wykładzonymi, a następnie z paskami wzdłuż tylnych i górnych krawędzi szwami zwykłymi, wywróconymi i przesytytymi w odległości 0,3-0,4 cm od wywróconych krawędzi pasków. Wolne krawędzie podszewki powinny być zawinięte do wewnątrz i po wyrównaniu podszewki z paskiem i nogawicami, przesyte szwami zwykłymi wzdłuż dolnych i przednich krawędzi w odległości 0,1-0,2 cm od zawinięć.

Niezależnie od przesytycia spodni wzdłuż dolnych krawędzi podszewki, spodnie należy przesyć na wskroś przez sukno i podszewkę, przy czym przesytycie to, sięgające od pionowej krawędzi lewej listewki do linii złączenia prawej listewki z nogawicą, powinno być wykonane w odległości 0,1-0,2 cm poniżej linii złączenia pasków z nogawicami.

h/ Pośrodku paska z lewej strony spodni należy wykonać na wskroś przez przyszytą listewkę poziomą dziurkę z oczkiem, 2 cm długą. Odpowiednio do wykonanych dziurek w lewej listewce i w pasku, do prawej listewki, bliżej linii złączenia z nogawicą, powinny być przyszyte guziki spodniowe.

Lewą listewkę należy złączyć z nogawicą czterema rygielkami, z których trzy powinny być wykonane pośrodku między dziurkami, a czwarty w miejscu przesytycia poniżej linii złączenia spodni z paskiem.

i/ W górnej części spodni należy naszyć cztery przesuwki. Przesuwki, skrojone z sukna jak na spodnie, powinny być zagięte dwa razy wzdłuż długości, przesyte środkiem na wskroś w odległości 0,2-0,3 cm od wierzchnich krawędzi, a następnie odciętymi krawędziami nałożona na spodnie w następujący sposób: jedna z przodu lewej nogawicy na przesytyciu, łączącym listewkę z nogawicą, dwie na tylnych nogawicach, tuż obok szwów bocznych i wreszcie czwarta na szwie, łączącym tylne nogawice, pod rygielkiem, wzmacniającym rozporek, przy czym przesuwki z boku i z przodu spodni należy nałożyć górnymi końcami nad linią złączenia pasków z nogawicami, a dolnymi końcami na nogawicach. Tak nałożone przesuwki powinny być przesyte na wskroś kilka razy na każdym końcu w poprzek swej długości.

k/ Do regulowania szerokości spodni w pasie służą ściągacze, podszyte podszewką. Krawędzie wykrojów podszewki i ściągaczy, zakończonych w kąt na szerszych i węższych końcach, należy zawinać do wewnątrz, nałożyć na siebie lewymi stronami i złączyć wzdłuż dłuższych i krótszych, skośnych krawędzi szwami zwykłymi, przy czym przesytycie te powinny być wykonane w odległości 0,3-0,4 cm od zawiniętych krawędzi ściągaczy, a w odległości 0,1-0,2 cm od zawiniętych krawędzi podszewki.

Wolne, skośne krawędzie szerszych końców ściągaczy należy zawinać do wewnątrz, ściągacze nałożyć z tyłu na nogawice i przesyć na wskroś w sposób, uwidoczniiony na rysunku.

Do węższego końca lewego ściągacza powinna być przyszyta sprzączka, przy czym zagięty koniec ściągacza należy wsunąć pod podszewkę i przesyć na wskroś maszynowo wraz z podszewką.

Ściągacze powinny być naszyte w ten sposób, aby ich środkowe, podłużne linie biegły po linii stanu.

l/ Spodnie należy po wykończeniu starannie wyprasować, a nogawice zaprasować w ten sposób, aby linie zaprasowania biegły środkiem przednich i tylnych nogawek.

5. OPAKOWANIE.

Spodnie sukienne lotnictwa powinny być dostarczane do odbioru nie wiązane, jednak w stosach według numerów wielkości, przy czym każdą parę należy złożyć rozparkiem do wewnątrz, a liniami zaprasowań do siebie. Do magazynu spodnie powinny być zagięte na połowę w poprzek długości nogawicami do wierzchu, ułożone w wiązki po 10 par, liniami zagięć po jednej stronie i związane sznurkiem na obu końcach.

6. ODBIÓR.

Odbiór spodni sukiennych lotnictwa powinien być przeprowadzony zgodnie z warunkami odbioru przedmiotów ubrania sukiennego dla wojska - nr 1055, przy czym do badań szczegółowych należy pobrać 30% przedstawionych do odbioru spodni.

7. ZNAKOWANIE.

Przyjęte spodnie sukienne lotnictwa powinny być oznakowane w myśl instrukcji o cechowaniu materiału intendenckiego, część I - nr 903 i część II - nr 1024 w następujący sposób.

Przedmiot	Rodzaj cechy	Przyrząd do znakowania	Miejsce znakowania
Spodnie sukienne lotnictwa	Znak firmy	dowolny	W rogu podszewki
	Numer wielkości	Nr 3	z prawej strony
	Miesiąc i rok dostawy	D. 2	spodni nad dol-
	Cechy przyjęcia organów odbiorczych	P. 3	ną krawędzią.

8. PRZEPISY i MATERIAŁ POMOCNICZY.

Całość warunków technicznych stanowią: tekst niniejszych warunków, szablon, rysunek, zatwierdzony wzór spodni sukiennych lotnictwa, warunki techniczne sukna na spodnie żołnierskie - nr 635 /barwa stalowoniebieska/, P.S.205-107 /nr kat.444/, warunki techniczne guzików do spodni - nr 689, warunki techniczne sprzączki do spodni - nr 693, instrukcja o cechowaniu materiału intendenckiego, część I - nr 903 i część II - nr 1024, ogólne warunki techniczne i zasady wykonywania przedmiotów ubrania sukiennego dla wojska - nr 1054 oraz warunki odbioru przedmiotów ubrania sukiennego dla wojska - nr 1055.

9. MOC OBOWIĄZUJĄCA WARUNKÓW.

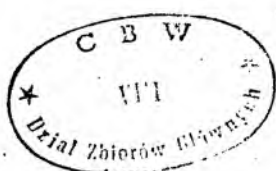
Niniejsze warunki techniczne obowiązują z dniem zatwierdzenia.

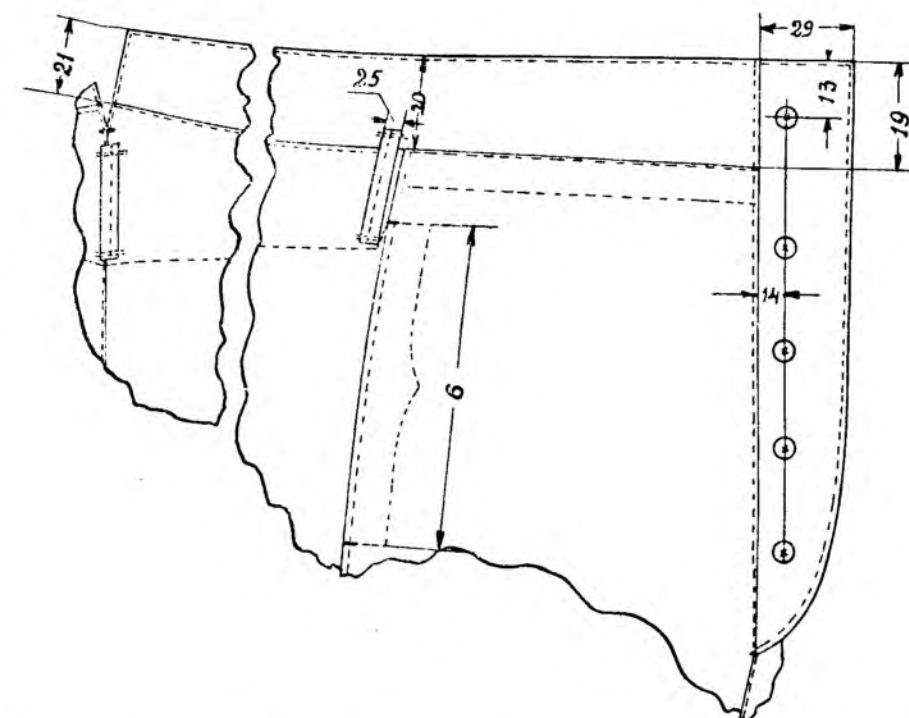
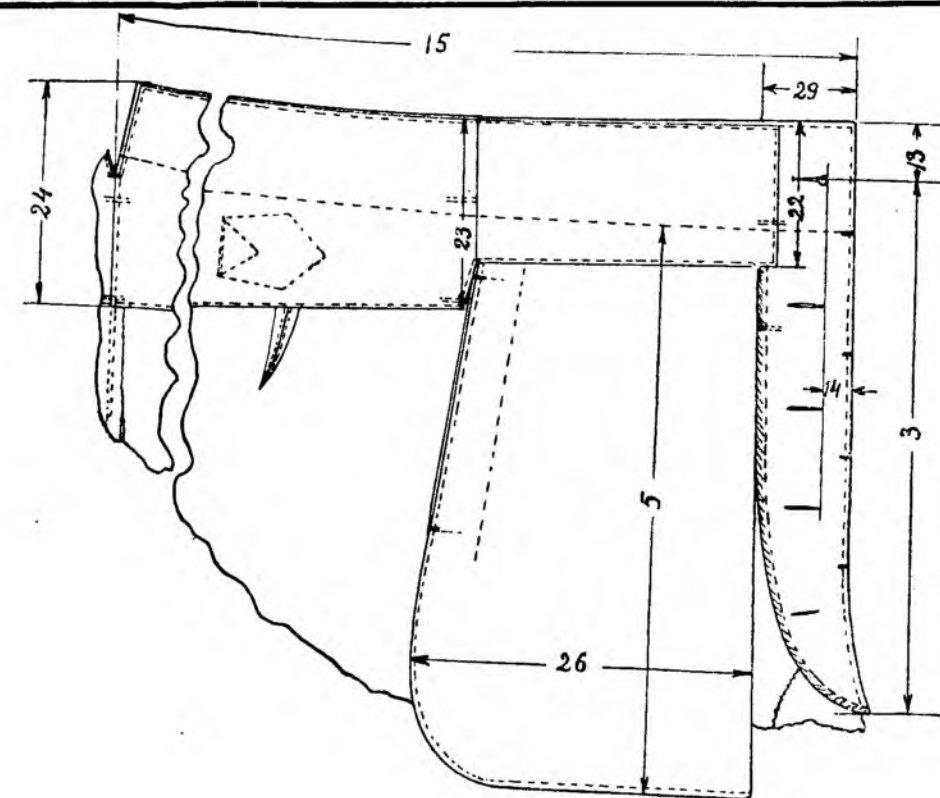
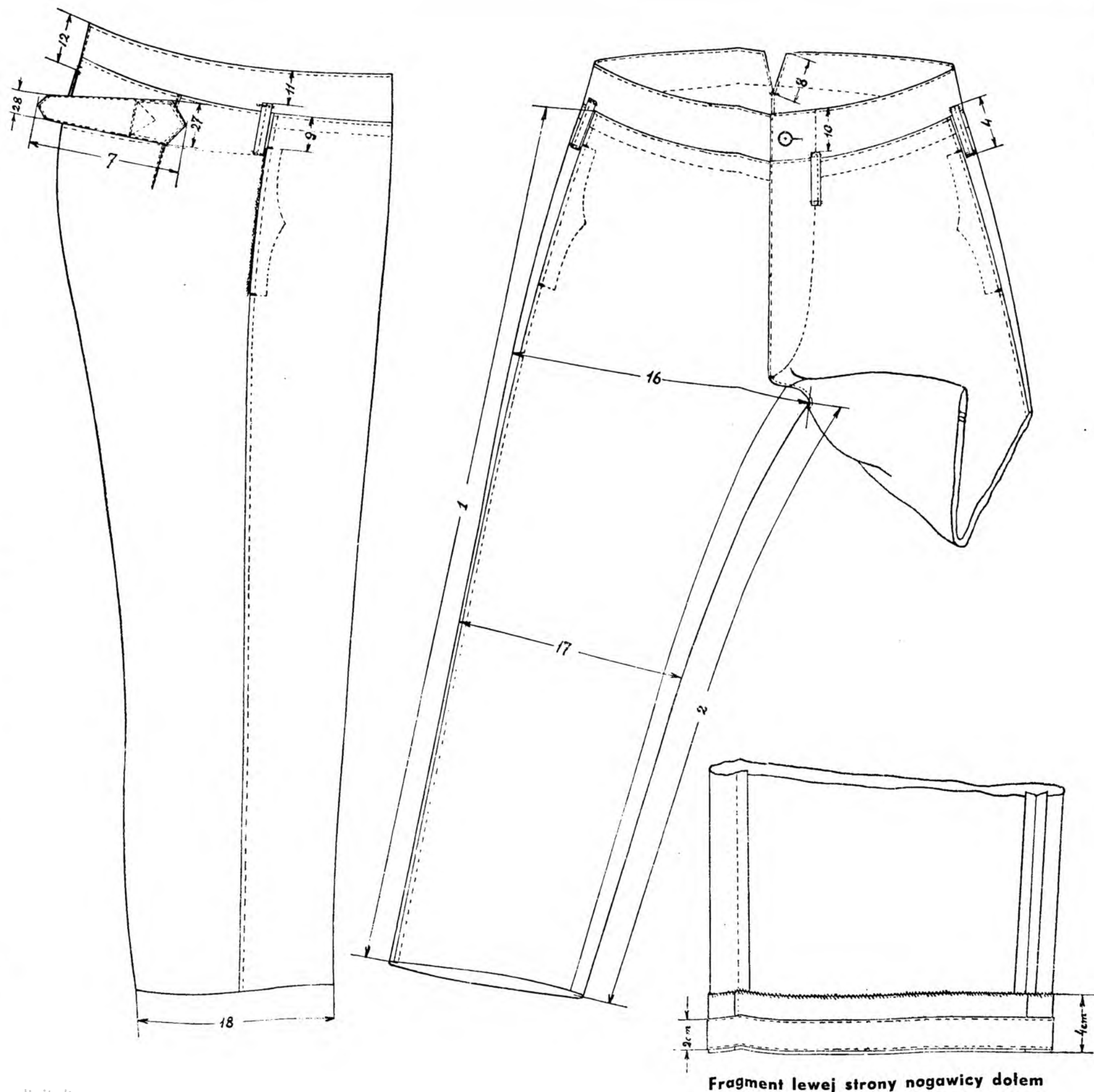
KIEROWNIK INSTYTUTU TECHN.INT.

/-/ F o n f e r k o
pułkownik

Z a t w i e r d z a m:
SZE F DEPARTAMEN TU INTENDEN TUR Y

/-/ M a s n y
pułkownik

9478¹³

INSTYTUT TECHNICZNY INTENDENTURY			
Kreślił	(-) ZAKS	Kierownik Działu Mund.	(-) RERUTKIEWICZ Major
Sprawdził	(-) JADACH	Kier. Inst. Techn. Intendenty	(-) FONFERKO Pułkownik
Kier. Referatu	(-) ZIELIŃSKI, por.		
NAZWA PRZEDMIOTU			DATA 15 XII 1938 r.
SPODNIE SUKIENNE LOTNICTWA			Nr
			RY-SUNKU
			WAR. TECHN.
			1097

